

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-150/18-C

Název	Dětský domov, Kašperské Hory
Sídlo	Náměstí 146, 341 92 Kašperské Hory
E-mail	ddkh@seznam.cz
IČ	61751065
Identifikátor	600028615
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	PhDr. Marie Kučerová
Zřizovatel	Plzeňský kraj
Místo inspekční činnosti	Náměstí 146, 341 92 Kašperské Hory Chanovice 14, 341 01 Černice Pod Kalichem 348, 342 01 Sušice III Tichá 880, 342 01 Sušice II
Termín inspekční činnosti	20. – 22. 2. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného dětským domovem podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a souvisejících a prováděcích právních předpisů, které se vztahují k poskytování vzdělávání a školských služeb; zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu školského zařízení a jeho souladu s právními předpisy (podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů).

Charakteristika

Příspěvková organizace (dále „školské zařízení“ nebo „zařízení“) vykonává činnost dětského domova a školní jídelny v souladu se zápisem do školského rejstříku. Místa poskytovaného vzdělávání a školských služeb jsou Náměstí 146, Kašperské Hory, Chanovice 14, Pod Kalichem 348 a Tichá 880 Sušice.

K datu inspekční činnosti bylo v zařízení evidováno celkem 54 dětí (nejvyšší povolený počet lůžek 56), které byly umístěny v šesti rodinných skupinách. Dvě děti se léčily v Psychiatrické nemocnici v Dobřanech, jedno dítě bylo umístěno v předpěstounské péči.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Školské zařízení má reálnou koncepci svého rozvoje, která je součástí školního vzdělávacího programu. Organizační, finanční a kontrolní pravomoci jsou účelně delegovány hlavně na vedoucího vychovatele a na vedoucí jednotlivých rodinných skupin. Ředitelka pravidelně vyhodnocuje a hodnotí stav ve všech pedagogických oblastech a výsledky implementuje do praxe. Školní vzdělávací program zařízení je průběžně aktualizován a doplňován, což podporuje rozvoj školského zařízení. Vnitřní kontrolní systém vhodně postihuje chod školského zařízení, kontrolní a hospitační činnosti vykonává ředitelka a vedoucí vychovatel. Poznatky z hospitační a kontrolní činnosti jsou projednávány na pravidelných poradách, kde jsou navrhována opatření na zlepšení činnosti jednotlivých rodinných skupin. Tato setkání všech pedagogů podporují komunikaci mezi jednotlivými pedagogickými pracovníky navzájem i jednotné výchovné působení na děti. Vnitřní informační systém organizace je v elektronické podobě, je přehledný, účelný, funkční a vytváří dobré podmínky pro vzájemnou spolupráci všech pedagogů. Školské zařízení však nezajišťuje přístup pracovníků k supervizi vykonávané externím, nezávislým a kvalifikovaným supervizorem, čímž skupině pedagogů nenabízí vnímat a reflektovat jinak vlastní práci a vztahy, lépe porozumět problematickým situacím v zařízení a nacházet jejich nová řešení.

Pedagogický sbor tvoří včetně ředitelky 29 pedagogických pracovníků (14 vychovatelů a 14 asistentů pedagoga). Všichni pedagogové splňují odbornou kvalifikaci pro přímou pedagogickou činnost, kterou vykonávají. Nikdo z pedagogů nemá sebezkušenostní psychoterapeutický výcvik. Všichni pedagogičtí pracovníci předložili potvrzení o psychické způsobilosti a všichni zaměstnanci potvrzení o bezúhonnosti. Odborná podpora psychologa je zajištěna ředitelkou zařízení (vystudovala psychologii) a externím pracovníkem. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je plánováno vždy pro daný školní rok na základě požadavků pedagogů a v souladu s potřebami školského zařízení. V letošním školním roce bylo zaměřeno hlavně na odborné dovednosti při řešení rizikového chování.

Materiální předpoklady pro výchovně vzdělávací činnost podle požadavků realizovaného školního vzdělávacího programu má školské zařízení na všech odloučených pracovištích dobré. Budova v Kašperských Horách je upravena tak, že jednotlivé rodinné skupiny využívají prostory, které mají charakter běžného bytu. Stejně tak jsou upraveny prostory rodinných skupin na odloučených pracovištích v Chanovicích i Sušici, Pod Kalichem (vždy jde o rodinné domy). Každá rodinná skupina má tak vlastní kuchyňku (všechny kuchyňky byly v loňském roce kompletně nově vybaveny), obývací pokoj, dvou a třílůžkové pokoje a další příslušenství. Součástí rodinných skupin je i pokoj vychovatelů. Byty jsou po materiální stránce dobře a účelně vybaveny. Na pracovišti v Sušici, Tichá 880 je startovací byt, který byl loni kompletně nově vybaven nábytkem. Všechna odloučená pracoviště byla v minulých třech letech vybavena zabezpečením proti vniknutí cizí osoby.

Pro venkovní aktivity slouží dětem u všech domů zahrady. Všechny děti mají k dispozici vlastní uzamykatelnou skříňku.

V rámci hmotného zabezpečení zaměstnanci zařízení zajišťují stravování za pomoci dětí, obdobně jako v rodině. Na všech pracovištích je tak připravována snídaně, přesnídávka, odpolední svačina, večeře a druhá večeře. Oběd je na pracovišti v Kašperských Horách připravován školní jídelnou, na ostatních pracovištích mají děti obědy zajištěny ve školách, ve kterých se vzdělávají. Při významných osobních příležitostech (narozneniny, svátek) je jim finanční limit na nákup potravin navýšen o 300 Kč. Z předložených jídelních lístků je patrné, že se školské zařízení snaží o nabídku pestré stravy. Negativním zjištěním bylo, vzhledem k nutriční vyváženosti podávaných pokrmů, fyziologickým potřebám dětí a vedení dětí k zdravému životnímu stylu, zařazování nízkého podílu luštěnin a ryb do nabízených jídel.

Zařízení vede na všech pracovištích knihu úrazů. Za poslední tři roky zařízení zaznamenalo výrazný úbytek drobných úrazů. Zaměstnanci jsou v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví pravidelně proškolení, děti jsou o dodržování zásad bezpečného chování v domově i při všech činnostech organizovaných školským zařízením prokazatelně poučovány. Minimální preventivní program je vypracován a realizován, léky jsou bezpečně uloženy, jejich užívání dětmi je umožněno pouze pod dohledem pedagogického pracovníka. Evidence podávání léků je prokazatelně vedena.

Financování činností školského zařízení za poslední uzavřené účetní období bylo vícezdrojové. Nejvyšší objem příjmů byl tvořen přidělenými finančními prostředky ze státního rozpočtu určenými na přímé náklady na vzdělávání a z rozvojových programů ministerstva školství mládeže a tělovýchovy. Na financování školského zařízení se podílel také zřizovatel příspěvkem na úhradu provozních nákladů, opravy, údržbu apod. Další zdroje příjmů byly tvořeny vlastními příjmy a příjmy z doplňkové činnosti. Zařízení je aktivní i ve vyhledávání dalších zdrojů příjmů prostřednictvím nadací nebo dotačních titulů. Tyto prostředky zařízení využívá ve prospěch dětí a k rozšíření výchovně vzdělávací nabídky. Finanční prostředky umožňovaly zařízení zajistit plnění školního vzdělávacího programu.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V hospitovaných odpoledních činnostech byla účelně zastoupena individuální práce dětí, spolupráce v menších skupinách a společná práce. Pedagogičtí pracovníci dokáží velmi citlivě reagovat na aktuální rozpoložení dětí, výstižně formulovat svá očekávání a vhodně přizpůsobit cíle a obsah vzdělávání potřebám dětí. Děti se podílí na výběru vhodných aktivit, jsou vedeny k sebehodnocení nebo vzájemnému hodnocení ve vztahu k očekávaným cílům. Hospitované činnosti podporovaly komunikativní dovednosti dětí a zodpovědnost za své jednání. Pedagogičtí pracovníci vyhledávali příležitosti, při kterých děti uplatňovaly samostatnost, musely rozhodovat, argumentovat, což prokazovaly i při komunikaci v době inspekční činnosti. Děti jsou v zařízení vedeny k maximální samostatnosti, výchova a vzdělávání jsou založeny na vzájemné důvěře a pozitivní komunikaci. V rámci výchovných činností byly děti důsledně vedeny ke zvládnutí běžných situací souvisejících např. s nákupy, přípravou stravy, péčí o pořádek a čistotu v bytě. Ve volném čase se děti dle svého zájmu věnovaly různým zájmovým aktivitám v domově nebo mimo něj, některé starší po domluvě s vychovateli trávily své osobní volno samostatnou vycházkou. Ve všech rodinných skupinách panovala vstřícná atmosféra.

Plány týdenních činností tvoří vychovatelé společně s dětmi v průběhu pondělního skupinového hodnocení, kdy děti předkládají své náměty k jejich tvorbě, mají možnost se vyjádřit k chodu v rodinných skupinách a naplánovat jídelníček. Osobní volno děti tráví podle svých zájmů buď v zařízení, nebo mimo něj na samostatné vycházce, nebo navštěvují zájmové útvary ve škole, tělovýchovné oddíly či základní uměleckou školu, což podporuje navazování sociálních kontaktů mimo dětský domov. Děti podle svých možností pomáhaly vychovatelům s přípravou večeře a drobným úklidem prostor obývaných rodinnou skupinou. Oslovené děti vyjadřovaly důvěru k ředitelce, vychovatelům, sociální pracovníci i dalším pracovníkům zařízení. Sdělovaly, že dospělí věnují pozornost jejich problémům a že se mohou vyjadřovat ke svému hodnocení. Zletilé nezaopatřené osoby mají sepsanou dohodu o dobrovolném pobytu, kde je stanovený vhodný specifický režim, práva a povinnosti smluvních stran i výpovědní důvody.

Noční služba je ve školském zařízení zajištěna dostatečným počtem asistentů pedagoga, kteří rovněž zajišťují dětem pomoc při sebeobsluze, popř. při péči o nemocné děti.

Návštěvy osob zodpovědných za výchovu i osob blízkých jsou možné kterýkoli den po dohodě se zařízením. Návštěvy probíhají v prostorách zařízení, nebo je i umožněno jejich trávení mimo dětský domov. Děti nejsou omezovány v přijímání a odesílání korespondence, služebním telefonem mohou volat zákonným zástupcům i osobám blízkým. Používání vlastních mobilních telefonů je povoleno za podmínek, které jsou specifikovány ve vnitřním řádu zařízení. Všechny děti mají stanoveného klíčového pracovníka (mohou si ho samy zvolit). Je jím většinou jeden z kmenových vychovatelů, který má písemně v programu rozvoje osobnosti dítěte stanovenou roli při naplňování potřeb dítěte. Kapesné dětí je vypláceno měsíčně, v zákonných částkách a je většinou na jejich přání uloženo u vychovatelů, na které se mohou kdykoliv obrátit se žádostí o jeho vydání. Vychovatelé s dětmi o jejich nákupech v zájmu rozvoje finanční gramotnosti diskutují.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Pedagogičtí pracovníci průběžně uplatňují sdílený systém získávání a předávání aktuálních informací o výsledcích vzdělávání každého dítěte. Ve spolupráci s partnery cíleně organizují aktivity zaměřené na osobnostní, sociální i občanský rozvoj dětí, které jsou schopny kompetence získané v průběhu vzdělávání prokázat. Vytvářejí podmínky a efektivně pracují s výsledky dětí v oblasti resocializace tak, aby absolventi byli vybaveni takovými kompetencemi, které co nejúčinněji podpoří jejich úspěšnost v dalším životě. Uplatňují účinný systém podpory a motivace dětí k dosahování úspěšnosti ve vzdělávání.

Školské zařízení využívá systém slovního hodnocení, který posiluje děti v pozitivním jednání a chování a vede je i k posouzení svého chování v delším časovém úseku. Pedagogičtí pracovníci jej používají k posouzení všech příčin a důsledků projevů dětí. Děti se v něm přesně orientují, jsou dobře informovány, za které nevhodné chování jim hrozí opatření ve výchově a jaká opatření jim mohou být dle platné legislativy uložena. Výchovné postupy jsou používány vždy s ohledem na individualitu dítěte, jsou přiměřené jeho chování i jeho individuálním možnostem. Opatření ve výchově jsou zakládána do osobní dokumentace dětí. Útěkovost je za poslední dva roky minimální. Sourozenci jsou umisťováni společně. Částka kapesného, osobního daru k významným událostem a věcnou pomoc nebo peněžitý příspěvek při odchodu ze zařízení pro jednotlivé skupiny dětí, včetně kritérií, konkretizuje vnitřní řád.

Programy rozvoje osobnosti dítěte jsou kvalitně vedeny, mají dobrou vypovídací hodnotu a jsou implementovány do činností dětí. Jejich cíle a postupy jsou navázány na roční plán

a specifikovány v týdenních plánech činnosti. Do programů jsou zařazovány i cíle směřující k rozvoji individuálních schopností, nadání, ale i cíle směřující k další profesionální orientaci. Výsledky v jednotlivých oblastech jsou průběžně elektronicky zaznamenávány, půlročně vyhodnocovány a zakládány do dokumentace dětí. Krátkodobější cíle týkající se výchovně vzdělávací činnosti dětí, postřehy o jejich chování a aktivitách jsou zaznamenávány do knihy denní evidence, ke které mají přístup vychovatelé i děti. Pro práci s informacemi o dětech využívá zařízení vlastní elektronický systém. Jsou do něj zaznamenávány všechny údaje potřebné k posouzení celkového stavu dítěte a jeho rozvoje. Přípomínky nebo náměty mohou děti předkládat prostřednictvím schránky důvěry nebo spoluSprávy, která se schází jednou týdně. Stěžovat si mohou přímo ředitelce, popř. prostřednictvím vychovatelů. Stížnosti jsou evidovány a písemně vyřizovány.

Velmi dobrá spolupráce se školami při realizaci středního vzdělávání umožňuje školskému zařízení nabídnout dětem, které získaly základní vzdělání, pokračovat ve vzdělávání ve středních školách v okolí. Rovněž nabízí po ukončení ústavní výchovy dítěti, které se připravuje na budoucí povolání, smlouvu, která umožní dítěti toto vzdělávání dokončit (v současné době je těchto dětí šest). Školské zařízení se úspěšně věnuje i navazování a prohlubování spolupráce i s rodinami, které zpočátku o dítě neprojevovaly zájem. Zvyšuje se tím počet víkendových pobytů v původní rodině dítěte i možnost návratu do ní. Zařízení dětem umožňuje samostatné tréninkové bydlení ve startovacím bytě mimo zařízení, kde se děti za občasné kontroly určeného pedagogického pracovníka učí hospodařit s penězi, vařit, organizovat svůj čas na plnění povinností a smysluplně naplňovat volný čas. Rovněž zajišťuje dětem partnerství v sociálních projektech, stipendijní programy, tréninky dospělosti, podporu patronů, individuální pomoc formou spoření aj., čímž rozvíjí jejich sociální kompetence a připravuje je na budoucí odchod ze zařízení. Dětem, které ze zařízení odcházejí, je poskytnuta poradenská pomoc se zajištěním bydlení a práce a je jim přiznána peněžité nebo věcná podpora a pomoc podle kritérií deklarovaných ve vnitřním řádu.

Školské zařízení spolupracuje se stávajícími a navazuje nové kontakty s partnery - nadacemi, organizacemi a spolky, které zajišťují zájmovou činnost pro děti přímo v zařízení, nebo mimo něj. Společně s partnery zabezpečuje i prázdninovou rekreaci vždy čtyřem rodinným skupinám dětského domova. Celkové hodnocení výsledků výchovy a vzdělávání i veškeré činnosti školského zařízení je prováděno na jednáních pedagogické rady. Slabou stránkou zařízení je nepravidelná aktualizace jejich webových stránek a z toho vyplývající malá informovanost veřejnosti o poskytované péči, jejich cílech, zásadách a dostupnosti.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Všechny kuchyňky rodinných skupin byly rekonstruovány a nově vybaveny.
- Ve startovacím bytě byl kompletně vyměněn nábytek i vybavení.
- Všechna odloučená pracoviště byla vybavena zabezpečením proti vniknutí cizí osoby.

Silné stránky

- Aktivní spolupráce s partnery velmi dobře rozvíjí a zvyšuje možnosti a kompetence dětí.
- Kvalitní příprava na odchod ze zařízení prostřednictvím možnosti tréninkového bydlení mimo zařízení a účasti v sociálních projektech.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Webové stránky školského zařízení nedostatečně informují veřejnost o poskytované péči, neodpovídají skutečnosti a nejsou průběžně aktualizovány.

- Školské zařízení nezajišťuje přístup pracovníků k supervizi vykonávané externím, nezávislým a kvalifikovaným supervizorem.

Doporučení pro zlepšení činnosti školského zařízení

- Průběžně aktualizovat webové stránky zařízení tak, aby informovaly veřejnost o poskytované péči, jejich cílech, zásadách a dostupnosti.
- Zajistit pracovníkům zařízení přístup k externí, odborné a nezávislé supervizi.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina dětského domova Kašperské Hory, Náměstí 146 vydaná Plzeňským krajem dne 30. 11. 2001 č. j. H/765/01, včetně 15 dodatků
2. Rozhodnutí MŠMT, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 – Malá Strana o zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení ze dne 19. 4. 2017 čj. MSMT-9699/2017-2 s účinností od 1. 5. 2017
3. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitele dětského domova Kašperské Hory ze dne 30. 5. 2012 č. j. ŠMSpers./40/12 s účinností od 1. 8. 2012 na období 6 let
4. Dodatek ke jmenování č. j. ŠMSpers./40/12 ze dne 18. 5. 2015 na dobu neurčitou
5. Roční plán výchovně vzdělávací činnosti na školní rok 2017/2018 ze dne 15. 9. 2017
6. Minimální preventivní program na školní rok 2017/2018 ze dne 19. 9. 2017
7. Vnitřní řád Dětského domova Kašperské Hory ze dne 31. 12. 2015 s účinností 1. 1. 2016
8. Školní vzdělávací program pro vzdělávání v Dětském domově Kašperské Hory ze dne 1. 12. 2016 s účinností od 1. 1. 2017
9. Osobní dokumentace dětí umístěných ve školském zařízení v době kontroly, včetně programů rozvoje osobnosti dítěte, opatření ve výchově a žádostí zákonných zástupců o povolení pobytu mimo zařízení
10. Jednací protokol vedený od 1. ledna 2016
11. Kniha úředních návštěv vedená od 1. 9. 2010
12. Kniha ostatních návštěv vedená od 1. 9. 2015
13. Výroční zpráva za školní rok 2016/2017
14. Zápisy z jednání pedagogické rady od 1. 9. 2017
15. Týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti od 1. 9. 2017
16. Knihy denní evidence zařízení od 1. 9. 2017
17. Elektronický program „Foster“
18. Výkaz zisku a ztráty, Rozvaha a přílohy vše k 31. 12. 2017
19. Hlavní účetní kniha za období 10 – 12/2017
20. Finanční vypořádání dotací poskytnutých krajům nebo obcím, dobrovolným svazkům obcí prostřednictvím kraje ze dne 8. 1. 2018
21. Dokumentace ke školnímu stravování za školní rok 2017/2018 ke dni kontroly
22. Kniha úrazů dětí, dána do užívání od 1. 1. 2011

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.p@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jiří Holomek, školní inspektor

Jiří Holomek v. r.

Mgr. et Mgr. Jitka Davidová, školní inspektorka

Jitka Davidová v. r.

Ing. Monika Zelená, kontrolní pracovnice

Monika Zelená v. r.

V Českých Budějovicích 20. 3. 2018

Datum a podpis ředitelky školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

PhDr. Marie Kučerová, ředitelka školského zařízení

Marie Kučerová v. r.

V Kašperských Horách 3. 4. 2018